

Matematyczne Metody Fizyki
Zestaw 5
Ćwiczenia 12. 11. 2009
grupa R1IS3

- 5.1.** Sprawdź czy podane działania dwuargumentowe:
 a. $x \diamond y = 2xy$, b. $x \diamond y = x - y$, c. $x \diamond y = x^2 + y^2$, d. $x \diamond y = x^y$,
 są łączne w zbiorze liczb całkowitych.
- 5.2.** Wykaż, że zbiór $\mathbb{Z}$ z działaniem $m \diamond n = m + n + mn$ jest monoidem przemien-
 nym.
- 5.3.** Sprawdź, czy struktura algebraiczna $(\mathbb{A}; \diamond)$ jest grupą:
 a. $(\mathbb{R}, +)$, b. $(\mathbb{R}; \cdot)$, c. $(\mathbb{Z}; +)$, d. $(\mathbb{N}; \cdot)$, e. $(\{-1, 1\}; \cdot)$,
 gdzie symbole „+” oraz „ $\cdot$ ” oznaczają odpowiednio dodawanie i mnożenie.
- 5.4.** Wykaż, że $\forall \mathbf{x}, \mathbf{x}' \in \mathbb{R}^3$ i $\forall t, t' \in \mathbb{R}$ zbiór transformacji

$$\begin{aligned} \mathbf{x}' &= \mathbf{x} - \mathbf{v}t, \\ t' &= t \end{aligned}$$

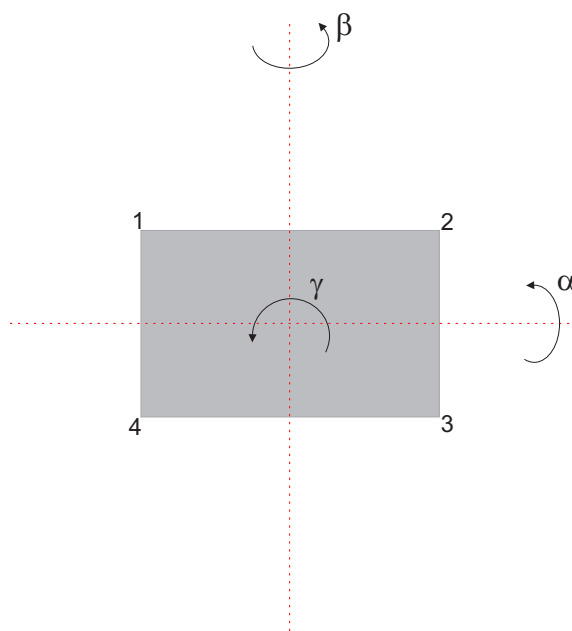
jest grupą, jeżeli działaniem grupowym jest składanie przekształceń. Taka transformacja współrzędnych i czasu jest znana w fizyce jako tzw. *szczególna grupa Galileusza*.

- 5.5.** Znajdź postać wyrażenia $f(x) = ax^2 + 2bxy + cy^2$ po zmianie zmiennej $x \rightarrow x + ky$, a następnie pokaż, że wyznacznik jest niezmiennikiem tego przekształcenia.

5.6.* Napisz tabelkę działania dla grupy symetrii prostokąta, przyjmując, że α , β , γ są obrotami wokół odpowiednich osi, jak to przedstawiono na rysunku.

Wskazówka:

Zastosuj permutacje do wierzchołków prostokąta.

5.7. Które z podanych zbiorów są pierścieniami ze względu na *zwykłe* działania dodawania i mnożenia liczb:

a. Zbiór liczb naturalnych.

b. Zbiór funkcji ciągłych określonych w przedziale $[0, 1]$.

5.8. Sprawdź, czy zbiór liczb rzeczywistych z działaniami: addytywnym $x \square y = x + y + 1$ oraz multiplikatywnym $x \circ y = x + y + xy$ jest ciałem.

5.9. Wykaż, że zbiór $\Omega = \{(x, y) : x, y \in \mathbb{R}\}$ z działaniami:

$$(x_i, y_i) \diamond (x_j, y_j) = (x_i + x_j, y_i + y_j),$$

$$(x_i, y_i) \circ (x_j, y_j) = (x_i x_j - y_i y_j, x_i y_j + x_j y_i).$$

jest ciałem.